

על גני הילדים בקובל

יהי חלקי עמכם

(ח. נ. ביאליק)

עם גידולו והתרחבותו של בית-הספר "תרבות" הורגש הצורך בפתיחת גן-ילדים. היו לכך שני מניעים: להשריש את הדבור העברי בלב הילד כבר מקטנותו, והשנית — לשתול משתלה שממנה יהיו נוזנים בתי-הספר העבריים. הוזמנו גגנות מבירת-פולין — ורשה, אולם הן יכלו להופיע רק בסוף חודש יוני, עם סיום שנת-הלמודים בבית-המדרש לגגנות על-שם "תרבות" בורשה.

אולם עם בוא האביב, נרשמו הילדים ומיד אחר חג-הפסח היה צורך לטפל בהם. הוזמנתי על ידי חברי-המורים של בית-הספר "הרצליה", ובראש וראשונה על ידי המנהל מניביץ, והציעו לי לטפל בתינוקות של בית-רבן אלה עד בוא הגגנות.

המורה פיינשטיין הי"ד שהיה מורה לזמרה היה מלמדני שירים ומשחקים, ולמחרת היום הייתי מלמדת שירים ומשחקים אלה לילדים. סוף-סוף באה הגגנת שפט וחלצתני מן המיצר. בימים ההם לא היה עדיין, הגן ראוי לשמו. היתה זו מכינה, שכינו אותה בשם "בית-מחסה". גן משוכלל ומסודר נוסד עם בואה של הגגנת חוה סעהר-ורבה. היא-היא שהניחה את היסוד לגן-ילדים רציני, שהצטיין בסידוריו הפנימיים, בצורתו האסטטית, ועמד על רמה פדגוגית גבוהה.

גן הילדים מיסודה של "תרבות". מצד שמאל עומדת הגננת חיה בקרהוטמן

בשנת 1934 חזרתי לקובל מעבודתי בעריהשדה, ועד עלותי ארצה, בשנת 1936, עבדתי כגננת בגן-הילדים שעל יד "תרבות". ידעתי להעריך ולהוקיר את עמלם הרב של עסקני-"תרבות" ובראשם י. גיטליס ומ. פרל הי"ד שהיו חדורי-הבנה לנשמת הילד ורוחו. ורק הודות למסירותם החזיק מעמד גן-הילדים.

נוסף על גן הילדים שעל יד "תרבות" היה בעיר גם גן פרטי בהנהלת הח' אסתר גוטנבוים הי"ד, שאף בו ניתן חינוך עברי לילדים. בין היתר התקים גם הגן של חברת "טאז" בהנהלת החברה סוניה מרגלית.